

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
SESSION DE 1937-1938.	N° 62	ZITTINGSSJAAR 1937-1938.	
N° 7 : PROPOSITION DE LOI.	SÉANCE du 22 Décembre 1937	VERGADERING van 22 December 1937	WETSVOORSTEL : N° 7.

PROPOSITION DE LOI

étendant aux véhicules circulant sur rails, certaines prescriptions de l'Arrêté royal du 1er février 1934 sur la police du roulage et de la circulation.

RAPPORT

FAIT, AU NOM DE LA COMMISSION (¹),
PAR M. MAX.

MESDAMES, MESSIEURS,

La Conférence des Bourgmestres de l'agglomération bruxelloise, en sa séance du 14 décembre 1936, a exprimé le vœu que les signaux de direction et d'allure imposés par le Code de la route aux véhicules empruntant les voies publiques fussent rendus également obligatoires pour ceux de ces véhicules circulant sur rails.

Le Ministre des Transports, informé de cette résolution, a, par lettre du 22 février 1937, annoncé au Président de la Conférence que celle question faisait l'objet d'une étude non encore terminée.

Interrogé à ce sujet au Parlement, le Ministre des Travaux publics a répondu qu'il était d'accord avec son collègue des Transports sur l'extension sollicitée des prescriptions dont il s'agit.

Aucune suite n'a été donnée à cette déclaration, bien qu'à diverses reprises ait été signalée dans la presse la nécessité de la mesure préconisée, que justifient les considérations développées par M. Fieulien à l'appui de sa proposition de loi.

La Commission à laquelle a été renvoyé l'examen de celle-ci ne peut que se rallier aux arguments invoqués et dont il serait impossible de contester le bien-fondé.

En conséquence et à l'unanimité de ses membres elle conclut à l'adoption de la proposition de loi. Elle estime même que cette proposition devrait être élargie.

(¹) Composition de la Commission : Président : M. Van Hecke; MM. Dayé, Debersé, Fischer, Gelders, Max, Romsée.

WETSVOORSTEL

houdende uitbreiding tot de op rails loopende voertuigen van sommige voorzchriften van het Koninklijk besluit van 1 Februari 1934, betreffende de verkeerspolitie.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE (¹), UITGEBRACHT
DOOR DEN HEER MAX.

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Op 14 December 1936, werd door de Conferentie van de Burgemeesters der Brusselse agglomeratie den wensch uitgedrukt dat de richtings- en snelheidsteekens, door de Wegcode opgelegd voor de voertuigen die den openbaren weg ontscheen, insgelijks verecht zouden worden gemaakt voor de op rails loopende voertuigen.

In kennis gesteld met die motie, deelde de Minister van Verkeerswezen, bij brief van 22 Februari 1937, aan den Voorzitter der Conferentie mede, dat dit vraagstuk het voorwerp uitmaakte van een nog niet beëindigde studie.

Dienaangaande in het Parlement ondervraagd, antwoordde de Minister van Openbare Werken dat hij het met zijn collega van Verkeerswezen eens was nopens de gevraagde uitbreiding van de bedoelde voorschriften.

Geen enkel gevolg werd aan die verklaring gegeven, alhoewel herhaaldelijk in de pers werd gewezen op de noodzakelijkheid van den vooruitgezetten maatregel, gebillijkt door de overwegingen uiteengezet door den heer Fieulien tot slaving van zijn wetsvoorstel.

De Commissie, waarnaar dit voorstel voor onderzoek werd verwezen, kan zich slechts aansluiten bij de aangehaalde argumenten, waarvan de grondheid niet kan worden betwist.

Bijgevolg, besluit zij eenparig tot de aanneming van het wetsvoorstel. Zij is zelfs van oordeel, dat dit voorstel zou moeten worden uitgebreid, ten einde

(¹) Samenstelling van de Commissie : Voorzitter : de heer Van Hecke; de heeren Dayé, Debersé, Fischer, Gelders, Max, Romsée.

gie afin de rendre applicables aux véhicules sur rails empruntant les voies publiques, non seulement les articles 96, 97 et 98 de l'arrêté royal du 1er février 1934, visés par l'honorable M. Fieullien; mais aussi les dispositions énumérées ci-après du même arrêté royal :

« Art. 57, § 3 :

» Tout usager doit, en outre, observer les règles suivantes : il doit céder le passage, au besoin en s'arrêtant, aux véhicules utilisés par la police ou par les pompiers, dont l'approche est annoncée par une cloche ou une sonnerie spéciale. »

Assurément, cette disposition contient l'énoncé d'un précepte de prudence élémentaire que les conducteurs de véhicules circulant sur rails ne pourraient méconnaître sans commettre une faute engageant leur responsabilité civile et celle des concessionnaires dont ils sont les préposés. Encore est-il préférable que cette faute soit érigée en contravention, afin que l'attention des intéressés soit plus particulièrement attirée sur la règle à observer.

« Art. 57, § 4 :

» Il lui (à tout usager) est interdit de couper :
 » a) Un corps de troupes en marche;
 » b) Un train de l'armée;
 » c) Un groupe d'écoliers en rang, conduits par un moniteur;
 » d) Un cortège funèbre;
 » e) Un cortège circulant avec le consentement de l'autorité locale. »

Il s'agit ici de précautions qu'imposent non seulement le souci d'éviter des accidents, mais aussi, pour certaines d'entre elles, le respect des convenances.

« Art. 62, 1° :

» L'arrêt des véhicules est interdit : sur les parties des voies publiques spécialement réservées aux piétons ou à d'autres usagers. »

L'extension proposée déterminera les wattmen à ne plus barrer les passages cloutés réservés aux piétons, lorsqu'à un carrefour une interruption momentanée de la marche des véhicules est imposée par des signaux réglementaires.

« Art. 105 :

» Tout véhicule automoteur, à plus de deux roues, dont le conducteur est protégé par une glace, doit

niet alleen de artikelen 96, 97 en 98 van het Koninklijk besluit van 1 Februari 1934, bedoeld door den achtbaaren heer Fieullien, toepasselijk te maken voor de op den openbare weg op rails loopende voertuigen, maar insgelijks de hierna opgesomde bepalingen van hetzelfde Koninklijk besluit :

« Art. 57, § 3 :

» Ieder weggebruiker is daarenboven verplicht de volgende regelen in acht te nemen : hij moet, desnoods door stil te houden, den doorgang vrij laten voor de voertuigen gebruikt door de politie of door de brandweer, waarvan de nadering kenbaar gemaakt wordt door een klok of een bijzonder schelsignaal. »

Deze bepaling behelst, gewis, een elementaire voorzichtighedsregel, die door de geleiders van op rail loopende voertuigen niet zou mogen worden mistend, zonder een fout te begaan, waarbij hun burgerlijke verantwoordelijkheid in het gedrang wordt gebracht, zoowel als die van de vergunninghouders waarvan zij de aangestelden zijn. Ook is het verkeerslijker die fout als overtreding te stellen, opdat de aandacht van de belanghebbenden meer in het bijzonder zou worden gevestigd op den na te leven regel.

« Art. 57, § 4 :

» Het is hun (aan ieder weggebruiker) verboden door te breken :

» a) Een op marsch zijnde legerstroep;
 » b) Een legertrein;
 » c) Een groep van op rij gaande en van een leider vergezelde scholieren;
 » d) Een lijkstoet;
 » e) Een stoet die uitgaat met de toestemming van de plaatselijke overheid. »

Het gaat hier om voorzorgen, niet alleen opgedrongen door de bezorgdheid om ongevallen te voorkomen, doch voor sommigen ook nog, door de inachtneming der welvoeglijkheid :

« Art. 62, 1° :

» Het stilstaan van voertuigen is verboden : op de gedeelten van den openbare weg, die speciaal voor de voetgangers of andere weggebruikers voorbehouden zijn. »

De voorgestelde uitbreiding zal de wattman er toe brengen de met nagels afgebakende doorgangen, voorbehouden aan de voetgangers, niet meer af te snijden, wanneer aan een kruispunt de stopzetting van den gang der voertuigen door reglementaire teekens wordt opgelegd.

« Art. 105 :

» Ieder motorvoertuig op meer dan twee wielen, waarvan de bestuurder door een ruit beschut wordt,

être muni d'un essuie-glace agissant efficacement sur la partie de la glace placée devant le conducteur. »

Ce dispositif est, en effet, nécessaire pour assurer, en cas de mauvais temps, aux conducteurs des tramways aussi bien qu'aux conducteurs des autres véhicules de la nature de ceux visés dans le texte, la possibilité d'apercevoir devant eux les causes éventuelles de collisions et d'accidents.

La Commission suggère donc de compléter comme il est indiqué ci-dessous la proposition de loi de l'honorable M. Fieullien.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

Les articles 96, 97, 98, 57, §§ 3 et 4, 62-1° et 105 de l'arrêté royal du 1er février 1934 sont applicables aux véhicules sur rails empruntant la voie publique.

Art. 2.

La présente loi entrera en vigueur le 1er mars 1938.

Le Rapporteur,
Adolphe MAX.

Le Président,
A. VAN HECKE.

moet voorzien zijn van een ruitenwisscher, die doelmatig werkt op het voor den bestuurder staande ruitgedeelte. »

Die schikking is inderdaad noodig om, in geval van slecht weder, de trambestuurders, zoowel als de bestuurders der andere voertuigen van in den tekst beoogden aard, toe te laten de gebeurlijke aanleidingen tot botsingen en tot ongevallen voor zich te zien.

De Commissie stelt dus voor, het wetsvoorstel van den heer Fieullien als volgt aan te vullen :

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

De artikelen 96, 97, 98, 57, §§ 3 en 4, 62-1° en 105 van het Koninklijk besluit van 1 Februari 1934 zijn van toepassing op de langs den openbare weg op rails in omloop zijnde voertuigen.

Art. 2.

Deze wet treedt in werking op 1 Maart 1938.

De Verslaggever,
Adolphe MAX.

De Voorzitter,
A. VAN HECKE.